

หัวข้อการบรรยายเรื่อง
“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
และทฤษฎีใหม่”

โดย

นายเจริญวิทย์ เสน่หา

“ โครงการเกษตรกรคลื่นลูกใหม่”

ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต

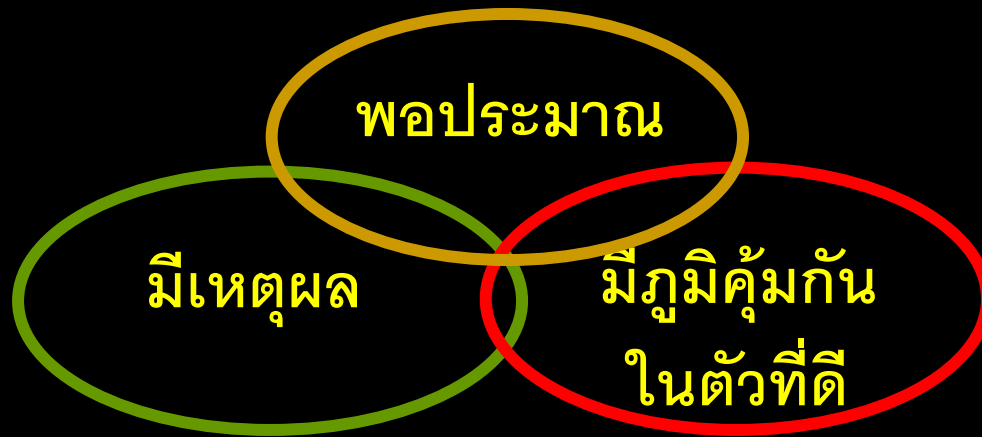
ปทุมธานี

หัวข้อการบรรยาย

- 1.ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มา และที่ไป ปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนงาน (เปรียบเทียบแนวทางการบรรยาย)
- 2.เศรษฐกิจพอเพียงทางสายกลาง หลักการเศรษฐกิจใหม่ของโลกความหวังของชาวโลกในการกอบกู้ภัยพิบัติโลก (ระเบิด4ลูก)
- 3.หลักการทรงงานกรอบ แนวทางในการปฏิบัติ
- 4.วาทะกรรมและการล่าอาณานิคมสมัยใหม่
- 5 ความล้มเหลวของระบบการศึกษาแบบหมาหางด้วน และโพธิวิชาลย์ การปฏิวัติระบบการศึกษาใหม่ของไทย
- ทฤษฎีใหม่ ด้านการเกษตร การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ไปใช้ประโยชน์ (ตัวอย่างความสำเร็จ)

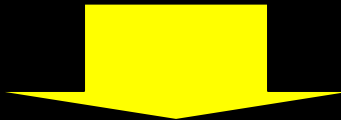
1.ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง



เงื่อนไขความรู้
(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)

เงื่อนไขคุณธรรม
(ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน
สติปัญญา แบ่งปัน)



ชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม
สมดุล/มั่นคง/ยั่งยืน

1.เนื้อหา ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: 3 คุณลักษณะในฐานะที่เป็น “ปรัชญา”

- ความพอประมาณ (Moderation)
- ความมีเหตุผล (Reasonableness)
- การมีภูมิคุ้มกันตนเอง (Self Immunity)

1.เนื้อหาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง:

2 เงื่อนไข

- เงื่อนไขความรู้ (Knowledge) - รอบรู้ รอบคอบ รู้เท่าทัน ระเบิดระว่างอย่างยิ่ง ใช้เหตุผลที่เป็นสัมมาทิฐิ ไม่งมงาย
- เงื่อนไขคุณธรรม (Morality) - ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน ความเพียร ไม่โลภเกินไป พึ่งตนเอง ทศพิศราชธรรม การให้มีคุณอย่างยิ่ง “พอ”หยุด ลด ละ เลิกกิเลส

1. แปลความหมายเศรษฐกิจพอเพียง:

ความพอประมาณ (Moderation)

- การจัดสรรทรัพยากร ทุน เวลา ที่มีอย่างสมดุลพอดีกับ
อัตราของแต่ละบุคคล แต่ละองค์กร แต่ละภูมิสังคม แต่ละ
ประเทศ
- การปฏิบัติตัว การดำเนินงาน การผลิต ที่เหมาะสมบนทาง
สายกลาง ไม่ตกขอบ ไม่สุดโต่ง
- ขอบเขตมีขนาดไม่ใหญ่เกินไป ไม่เล็กเกินไป
- การเจริญเติบโตอย่างมั่นคง เป็นขั้นตอนเล็กไปหาใหญ่ ไม่
รีบร้อน ไม่ก้าวกระโดด ไม่ช้าเกินไป ไม่เร็วเกินไป

1. แปลความหมายเศรษฐกิจพอเพียง: ความมีเหตุผล (สัมมาทิฐิ) (Reasonableness)

- คักยภาพ ทักษะ พรสวรรค์ พรแสวง และทุนของแต่ละบุคคลที่มี
- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในสังคม
- ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการแข่งขัน ถูกต้องทางวิชาการ
- ความสอดคล้องกับปัจจัยสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี กฎหมาย คีลธรรม และแนวทางดำเนินชีวิตของสังคมไทย

1.แปลความหมายเศรษฐกิจพอเพียง: การมีภูมิคุ้มกันตนเอง (Self Immunity)

- การจัดการความเสี่ยง ความไม่แน่นอน ความแตกแยก ให้ลดน้อยลง ผ่อนหนักเป็นเบา
- การผลิตที่หลากหลาย ผสมผสาน กระจายชนิดสินค้าและกระจายตลาด มีระบบตลาดล่วงหน้า
- เงินออม กองทุนออมทรัพย์ ระบบประกันสุขภาพ ออกกำลังกาย หมั่นพัฒนาความรู้ เพื่อคุ้มครองตนเอง
- เพื่อน กลุ่ม องค์กร ทูตสังคม เครือข่ายช่วยเหลือสนับสนุนจากระดับชุมชน สังคม ถึงระดับนานาชาติ เพื่อคุ้มครองส่วนรวม

2.เนื้อหาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: 2 เงื่อนไข

- เงื่อนไขความรู้ (Knowledge) - รอบรู้ รอบคอบ รู้เท่าทัน ระเบิดระว่าง ใช้เหตุผล ไม่งมงาย
- เงื่อนไขคุณธรรม (Morality) - ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน ความเพียร ไม่โลภเกินไป พึ่งตนเอง ทศพิศราชธรรม การให้มีคุณอย่างยิ่ง

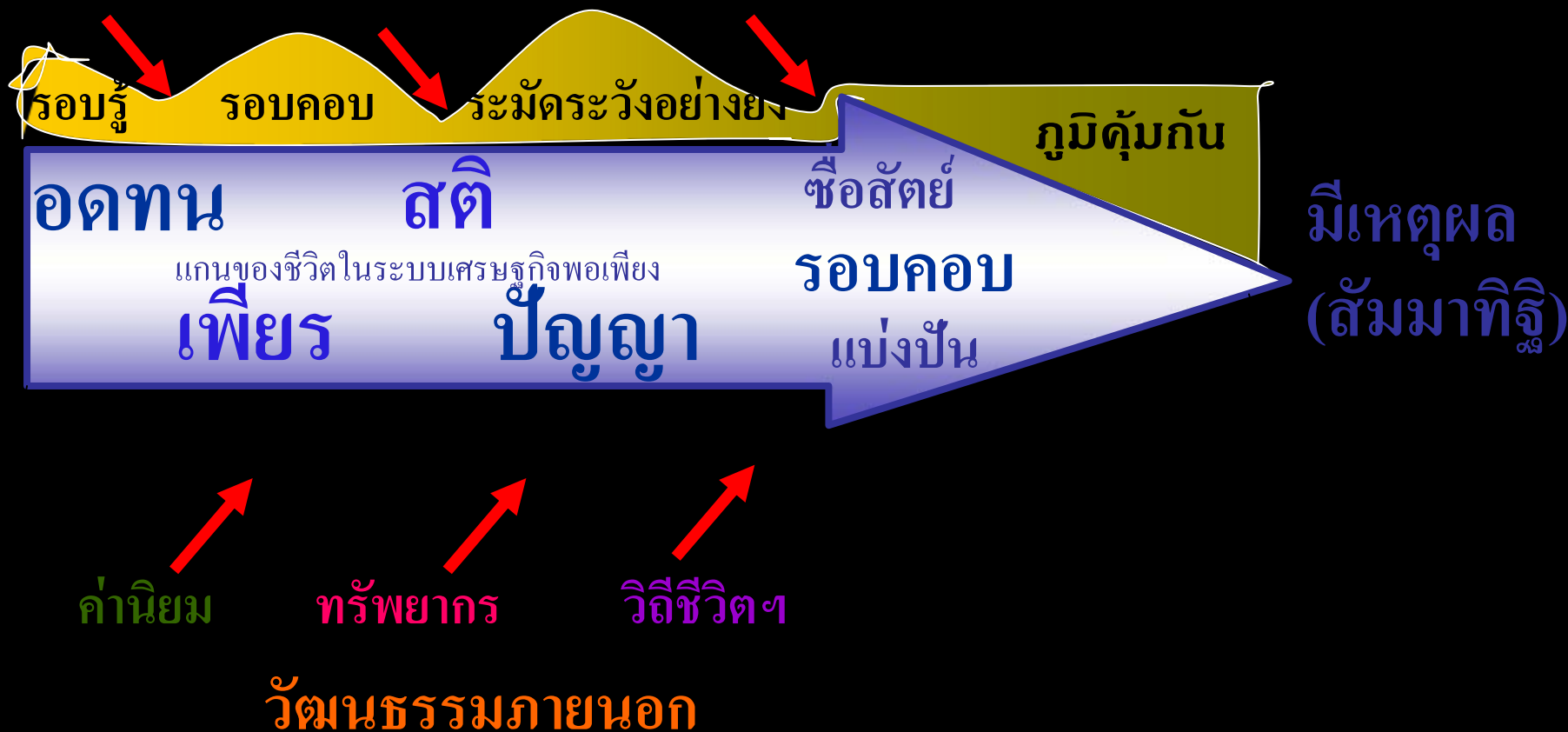
1.ลำดับขั้นในการพัฒนาปรัชญา

- 2517 ทรงเห็นแนวคิดพออยู่พอกิน พอดีพอประมาณ พึงพาตนเอง
- 2531 พระราชนิพนธ์พระมหาชนก
- 2538 ทรงอธิบายทฤษฎีใหม่และการประยุกต์ใช้ในภาคการเกษตร
- 2540 กำเนิดศัพท์เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา
- 2542 เผยแพร่ใจความหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2547 สรุปคุณลักษณะและเงื่อนไขของปรัชญา
 - ส.ค.ส 2547เกี่ยวกับ สำเภาและวิกฤตการณ์หรือระเบิด 4 ลูก
- 2549 UNDP ถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และตีพิมพ์รายงานประจำปีเผยแพร่ปรัชญา
- 2550 ขยายผลสู่การปฏิบัติทุกภาคส่วนในสังคมไทย

โลกาภิวัตน์

2

แผนภาพแสดงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



2. เศรษฐกิจพอเพียง (SUFFICIENCY ECONOMY)



2.การประยุกต์ใช้มรรค 8 ในการสร้างคน และโลกที่พอเพียง

สอนให้ผู้คนเกษตรกรอยู่ในหนทางที่ถูกต้อง วิธีการผลิต การดูแล พระแม่ธรณี
แม่โพสพ แม่คงคา ไม้ซ้าใช้ปุ๋ยเคมี ฆ่าดินฆ่าหญ้า มีสัมมาทิฐิในการดำรงชีวิตพออยู่
พอกิน ขั้นที่**1** ให้ครอบครัวพออยู่พอกินพอใช้ในเบื้องต้นก่อน ทำบุญทำทาน แปรรูป
หากเหลือสุดท้ายแล้วจึงขาย เพื่อแลกเปลี่ยนเงิน

เห็นชอบ 1.สัมมาทิฐิ ที่จะสร้างพื้นฐาน
ให้เกษตรกรพออยู่พอกินพอใช้
(เมื่อคิดตรง)



ความตั้งใจตรง 2.สัมมาสังกัปปะ(ดำริชอบ)
เป็นที่จะสร้างสิ่งต่างให้พร้อม เช่น 3000 กว่า
โคร่ง การพัฒนาองค์ความรู้ให้พึ่งตนเองได้

กริยาชอบ



3.สัมมาวาจา

4.สัมมากัมมันตะ
การงานชอบ

5.สัมมาอาชีวะ
อาชีพ



สังคมและ
โลกที่พอเพียง

8.สัมมาสมาธิ

7.สัมมาสติ
สติก็จะรับรู้ตรง

6.สัมมาเวายามะ
พยายามชอบ

เศรษฐกิจหลังเขา

KARL MARK

Communism

ชุมชนนิยม ประเทศปิด

Socialism สังคมนิยม

SELF – SUFFICIENCE

พึ่งตนเองทุกอย่าง

ทรัพยากรมีจำกัด

จึงต้องเน้นการอนุรักษ์

วัดด้วยความสุข GDH

เช่น ภูฐาน ลาว ทิเบต

มีทรัพยากรน้อยจำเป็น

ต้องเชิงอนุรักษ์

ต่อต้านระบบทุน

2.ทางสายกลาง

BUMIPOL PARADIGM

(SUFFICIENCY ECONOMY)

เศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่

“พอแล้วรวย” มีเงื่อนไข

1.ความรู้ (รู้เรา รู้เขา รู้ฟ้าดิน

รู้สถานการณ์ รู้รอบ รู้ลึก

รู้เท่าทัน รอบคอบ รอบด้าน

ระมัดระวังอย่างยิ่ง

2.คุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต

พึ่งตนเอง พึ่งกันเอง

3.ทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

จากพึ่งตนเอง พึ่งพากันเอง

และแข่งขันได้เมื่อพร้อม

4.เศรษฐกิจชุมชน ฐานราก

เศรษฐกิจตาโต

ADAM SMITH

(The Wealth of Nation)

ค้าขายแบบแข่งขันเสรี

เน้นแบ่งงานกันทำ(EFF)

ราคากำหนดโดย มือปีศาจ

เงินเป็นสื่อกลาง (พระเจ้า)

วัดความเจริญเติบโต GDP

ร่วมกับทุนนิยม บริโภคนิยม

MICRO & MACRO

แก้ปัญหาโดยรัฐ

เกษตรกรรมหน้าทีผลิต

การตลาดเป็นเรื่อง

ของคนกลาง

เน้นการพึ่งพาภายนอก

2“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

“ เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่
และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกกระดับ
ตั้งแต่ระดับ ครอบครัว ระดับชุมชน
จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ
ให้ดำเนินไปในทิศทางสายกลาง
โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ
เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์.....

2.ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ

ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมี

ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมี ผลกระทบใด ๆ

อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกภายใน
ทั้งนี้จะต้องอาศัย

ความรู้ ความรอบคอบและ

ความระมัดระวังอย่างยิ่งใน (ใช้สติ เป็นตัวทำให้รู้เท่าทัน)

การนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและ

การดำเนินการในทุกขั้นตอน

ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ

โดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ

ให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน

ความเพียร มีสติ ปัญญาและความรอบคอบ

(ผล)เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม

และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

2...อันนี้เคยบอกว่าความพอเพียงนี้ไม่ได้

หมายความว่า ทุกคนรอบครัว

จะต้องผลิตอาหารของตัวเองจะต้องทอผ้าใส่เอง

อย่างนั้นมันเกินไปแต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอ

จะต้องมีความพอเพียงสมควร

บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการ

ก็ขายได้ แต่ ขายในที่ที่ไม่ห่างไกลเท่าไร

ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก

2.สัมมาอาชีวะ

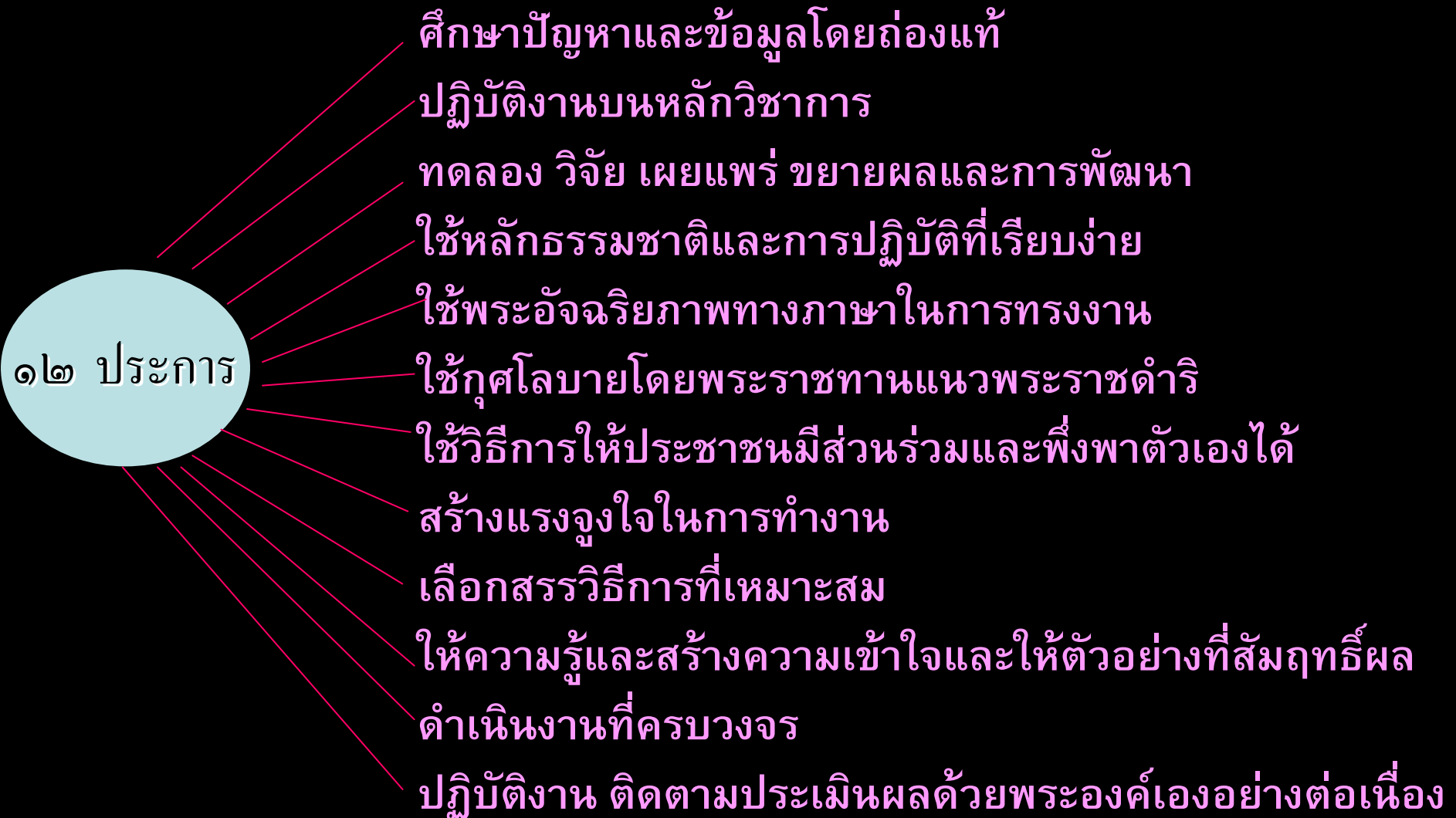
- ในการดำรงตนในภายหน้านั้นท่านจะต้องประพฤติให้ดีให้เหมาะสมแก่ฐานะรู้จักรับผิดชอบ ประกอบอาชีพโดยสัมมสอาชีวะ ไม่เสเพลและไม่ปล่อยตนให้เป็น **ทาสแห่งอบายมุขต่าง ๆ** ดังนี้แล้ว ท่านก็จะสามารถเป็นที่พึ่งแห่งตนเองและครอบครัวของท่าน และจะเป็นที่นับถือของบุคคลอื่น
- 25 มิย 2496 จุฬาฯ

๑ ความสะดวกจะสามารถสร้างอะไรได้มาก นี่คือเศรษฐกิจพอเพียง สำคัญว่าต้องรู้จักขั้นตอน ถ้าหนักจะทำอะไรให้เร็วเกินไป ไม่พอเพียง ถ้าไม่เร็ว ช้าไปก็ไม่พอเพียง ต้องให้รู้จักก้าวหน้า โดยไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน อันนี้คือเศรษฐกิจพอเพียง (พาดพิงระบบทุน) เราพูดมาแล้ว 10 ปี

- เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ สองอย่างนี้นำความเจริญแก่ประเทศได้ แต่ต้องมีความเพียร แล้วต้องอดทน ต้องไม่ใจร้อน ต้องไม่พูดมาก ต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าทำโดยเข้าใจกันเชื่อว่าทุกคนจะมีความพอใจได้

- “เศรษฐกิจพอเพียงเขาตีความหมายว่า เป็น เศรษฐกิจชุมชน คือ หมายความว่า ให้พอเพียงในหมู่บ้าน หรือให้ท้องถิ่นที่สามารถที่จะพอมีพอกิน เริ่มต้นที่ **Self Sufficiency** คือพอมีพอกินของตนเอง นั่น มันเป็นเศรษฐกิจสมัยหิน มันไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็น เศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน แต่ว่าค่อยๆ พัฒนาขึ้นมาก็ต้องมีการ แลกเปลี่ยนกัน มีการช่วยเหลือกันระหว่างหมู่บ้านหรือระหว่างอำเภอ จังหวัด ประเทศ ก็ต้องมีการแลกเปลี่ยนกันมีการไม่พอเพียงกันถึงบอกว่าถ้ามีเศรษฐกิจพอเพียงเศษ 1 ส่วน 4 ก็จะพอแล้วจะใช้ได้ เพราะ ถ้าเศรษฐกิจพอเพียงเศษ 1 ส่วน 4 ถ้าสมมุติปีนี้ไฟฟ้าดับถ้าไม่มี เศรษฐกิจพอเพียง ไฟฟ้าหลวงหรือไฟฟ้าฝ่ายผลิตก็ดับหมดจะทำ อย่างไรที่จะต้องใช้ไฟฟ้าก็ต้องแย

3.หลักการทำงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว



3.

3.ระเบิดจากข้างใน

- พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ทรงตรัสว่าต้องระเบิดจากข้างใน

หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนา ให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก

มิใช่การนำความเจริญ หรือบุคคล จากสังคมภายนอก เข้าไปหาชุมชนหมู่บ้าน ที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว

3.การพัฒนาต้องคำนึงถึง “ภูมิ สังคม”

“การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศภูมิศาสตร์และทางสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา คือนิสัยใจคอของคน

- กล่าวคือ คนเราจะไปบังคับ ให้คนอื่นคิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้
เราเข้าไปช่วยโดยที่จะคิดให้เขาเข้ากับเราก็ไม่ได้

แต่ถ้าเราเข้าไปแล้วเราเข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ
แล้ว ก็อธิบายให้เขาเข้าใจ

หลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง

3.ทำตามลำดับขั้น

- ในการทรงงานจะเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชน ที่สุดก่อนได้แก่สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆต่อไปได้
- จากนั้นก็เป็นเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมให้ความรู้ พัฒนา ทักษะฝีมือที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ
- แล้วจึงพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นใน การประกอบอาชีพ อาทิแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การ อุปโภคบริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ

3.เน้นให้พึ่งตนเองได้

- พระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า
- “การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชน ในการประกอบอาชีพและตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ก่อนอื่นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยวด (อบรมเรื่องสัมมาชีพเกษตร)
- เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ย่อมสามารถสร้างความเจริญในระดับที่สูงขึ้นต่อไป”

3. มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก

- ขาดทุนคือกำไร *our lose is our Gain*
- หลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อพสกนิกรไทยคือการให้และการเสียสละเป็นการกระทำอันมีผล
กำไรคือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร
- การปฏิบัติงานทุกอย่างของข้าราชการมีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน
- ดังนั้นข้าราชการต้องทำหน้าที่ทุกประการให้บริสุทธิ์
บริบูรณ์ โดยเต็มกำลัง สติ ปัญญา ความรู้ ความสามารถ
เพื่อบรรลุความสำเร็จอย่างสูง และบังเกิดประโยชน์อย่าง
ดีที่สุดแก่ตน แก่หน้าที่ และแผ่นดิน

3.แก้ปัญหาคู่จุดเล็ก ๆ

- การแก้ปัญหาคู่จุดเล็กที่คนมักจะมองข้าม
- ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งความว่า
- ถ้าปวดหัวก็คิดอะไรไม่ออก เป็นอย่างนั้น ต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน มันไม่ได้เป็นการแก้อาการจริง ๆ แต่ต้องแก้ปวดหัวก่อน เพื่อทำให้อยู่ในสภาพที่คิดได้
- แบบ **MACRO** นี้เขาจะทำแบบรู้ทั้งหมด ฉันไม่เห็นด้วย อย่างบ้านคนอยู่เราบอกว่าบ้านนี้มันผุดตรงนั้น ผุดตรงนี้ ไม่คุ้มที่จะไปซ่อมเอาตกลองล้อบ้านนี้ ระเบิดเลย เราจะไปอยู่ตรงไหนไม่มีที่อยู่ วิธีทำ ต้องค่อย ๆ ทำจะไประเบิดไม่ได้

3. ประหยัดเรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุด

- ทรงคิดค้นดัดแปลงปรับปรุงและแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริ
- โดยใช้หลักในการแก้ปัญหา ด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง และประยุกต์ใช้สิ่งที่อยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ มาแก้ไขปัญหา

โดยไม่ต้องลงทุนสูงไม่ใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน ดังเช่นพระราชดำรัสที่ว่า

“ให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก โดยปล่อยให้ขึ้นเองตามธรรมชาติจะได้ประหยัดงบประมาณ”

3.ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

- ทรงนำความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการในการแก้ปัญหา
- อาทิจากการปลูกผักตบชวาบำบัดน้ำเสียหรือแก้ปัญหาป่าเสื่อมโทรม โดยไม่ต้องปลูกปล่อยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ
- การใช้จุลินทรีย์ ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุ ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ “เลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช ให้พืชเลี้ยงคน”
- ทำกสิกรรมธรรมชาติ ปลูก หญาแฝก อย่าเปลี่ยนดิน ให้หมักดิน บริหารแมลงใช้ระบบนิเวศ

3. ไม่ติดตำรา

- การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
- มีลักษณะของการอนุโลมและรอมชอมกับสภาพ
ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม คือ ไม่ติดตำรา ไม่ผูกมัดกับ
วิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิต
ความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

3.ปลูกจิตสำนึก

- ในการที่จะฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมาจะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักผืนป่าให้กับคนเสียก่อน
- ดังพระราชดำรัสที่ว่า
- “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ ลงใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง

3.การมีส่วนร่วม

- พระราชดำรัสที่ว่าการมีส่วนร่วมนั้น
- สำคัญที่สุด จะต้องหัดทำใจให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็นแม้กระทั่งคำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่น อย่างฉลาด

เพราะการรู้จักรับฟังอย่างฉลาดนั้น

- “ แท้จริงคือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลาย มาอำนวยการปฏิบัติ บริหารงาน ให้ประสบความสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง

3.บริการรวมที่จุดเดียว

- ทรงเน้นในเรื่องการสร้างความร่วมมือร่วมแรงใจกัน ด้วยการปรับลดช่องว่าง ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มักจะต่างคนต่างทำ และยึดติดกับการเป็นเจ้าของ เป็นสำคัญให้แปรเปลี่ยนมาร่วมมือกัน และสามารถอำนวยความสะดวกสูงสุดให้กับ ประชาชน

3. รู้ รัก สามัคคี

- **รู้** การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหาและรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา
- **รัก** เมื่อเรารู้ครบด้วยกระบวนการแล้ว จะต้องมีความรักที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้น ๆ
- **สามัคคี** การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงเสมอว่า เรา จะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กร เป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

3.ทำงานอย่างมีความสุข

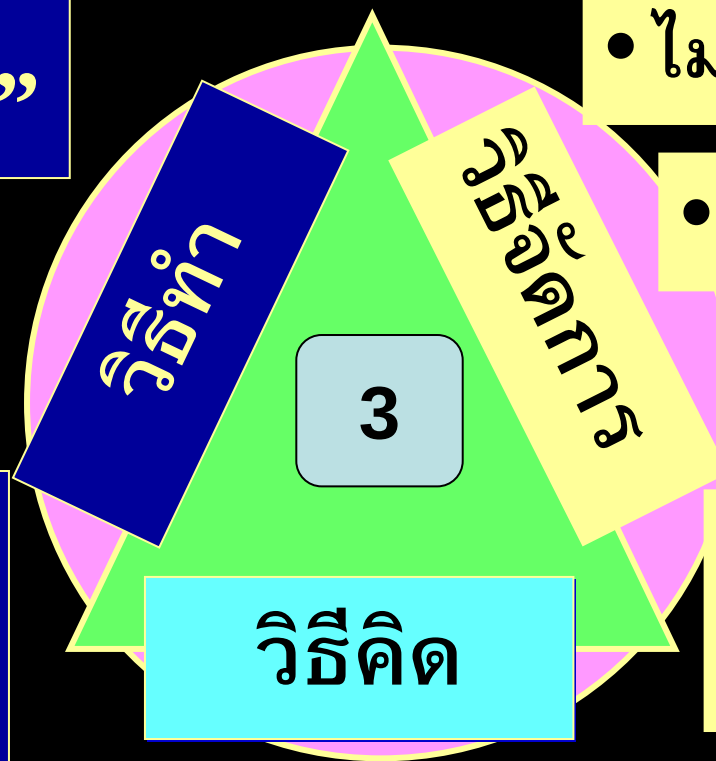
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเกษมสำราญ และทรงมีความสุขทุกคราที่ช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเคยรับสั่งครั้งหนึ่งว่า

“ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์กับผู้อื่น”

- “ทำเป็นขั้นเป็นตอน
จนพออยู่ พอกิน พอใช้..”

- “ไม่ทำ โครงการ แต่
สร้างระบบ”

- ไม่ Top-down ปูพรม
แต่ตอบสนองความ
ต้องการที่แท้จริง



- ไม่ใช่อำนาจ

- ไม่แยกส่วน

- ไม่เลียนแบบ

- ไม่คิดแต่จะทำ
เพื่อขาย

- “ขึ้นต้นไม่ทางต้น อย่าขึ้นทางปลาย”

- “เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ทำกินทำใช้เองทุกอย่าง”

- “กินเป็น ใช้เป็น อยู่เป็น – มีความสุข”

- “ไม่เอาเงินหน้าหน้า ปัญญาตามหลัง”

3.ถอยไปตั้งหลักไม่ใช่ถอยหลังเข้าคลอง

Back to the Source

คืนสู่ธารชีวิต

Back to the Roots

คืนสู่รากเหง้า

Back to Basic

คืนสู่ความเรียบง่าย

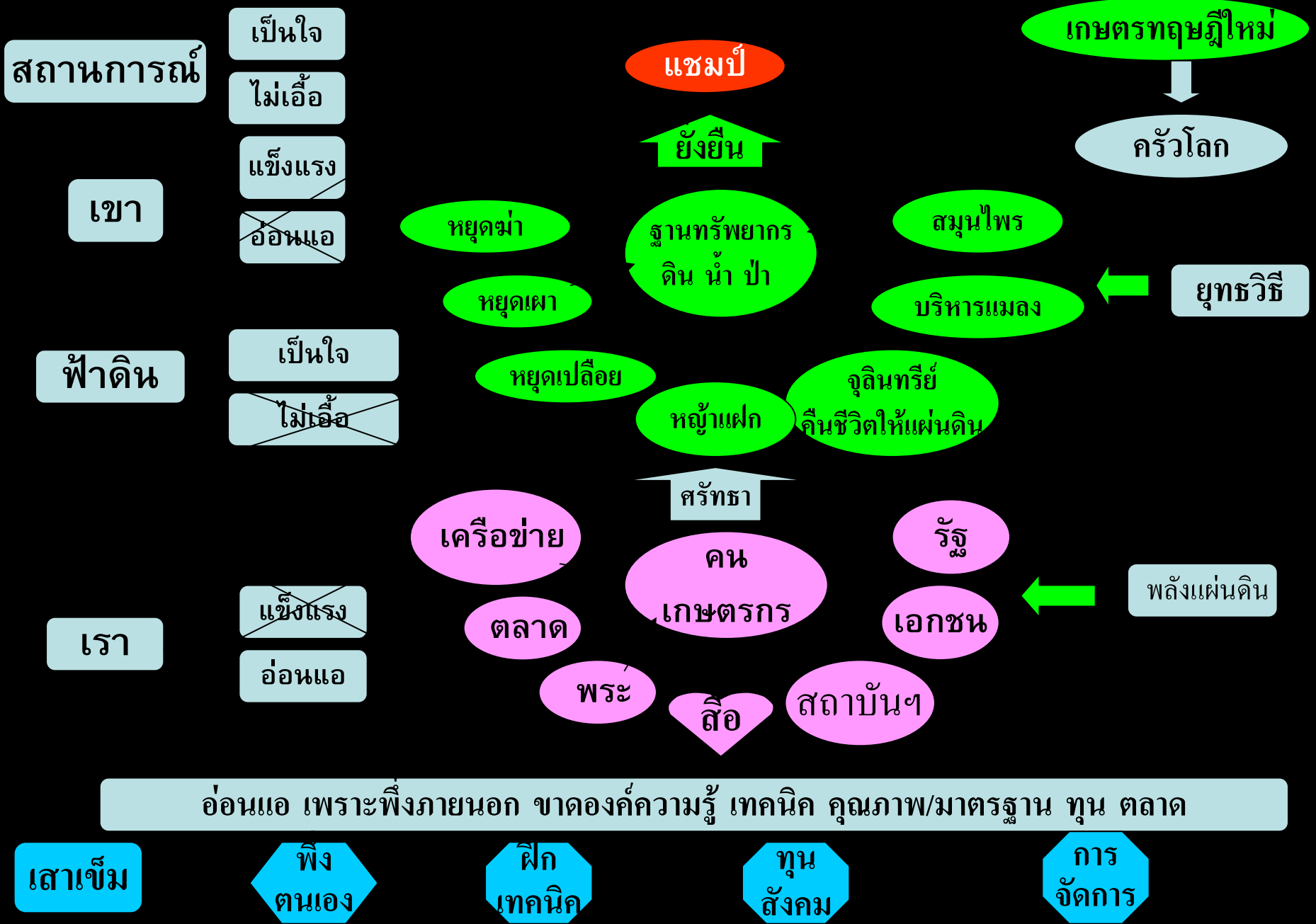
Back to the Nature

คืนสู่ธรรมชาติ

3.แนวทางและรูปธรรมการเคลื่อนงานเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.เศรษฐกิจพอเพียงทำยาก แต่ทำได้ “เริ่มต้นที่ใจ” ใจต้องพอ
- 2.ต้องเรียนรู้อย่างมีแบบแผน” ประชาพิจัย แผนแม่บทชุมชน
- 3.“จากสังคมเกษตร สังคมอุตสาหกรรม สู่สังคมความรู้”
- 4.สร้างระบบ เศรษฐกิจท้องถิ่น (ชุมชน) ที่พึ่งตนเองได้”
- 5.สร้าง คลัสเตอร์ วิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งและพึ่งตนเอง
- 6.เรียนรู้ “พออยู่ พอกิน พอใช้ ให้ได้ก่อนแล้วค่อย พอร่มเย็น
พอรักษา พอพลังงานทดแทน” และพออื่น ๆ
ไม่ใช่ “อยู่ดี กินดี” มันต้องไปให้ถึง “อยู่รอดปลอดภัย” ด้วย

3. ยุทธศาสตร์เกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่าย



ความรู้ที่มีประโยชน์จากทั่วโลก



ศึกษาวิจัย / ทดลองที่สวนจิสดา

3.

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ



ให้ศูนย์การศึกษาฯ ทำหน้าที่เสมือน
"พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต"

ห้วยฮ่องไคร้ฯ

ภูพานฯ

เขาคิชฌกูฏฯ

คั่งกะเบบฯ

ห้วยทรายฯ

พิกุลทองฯ

สู่ศูนย์อบรมของเครือข่าย

กลสิกรรม
ธรรมชาติ

เกษตรกรรม
ทางเลือก

กลสิกรรม
ไร้สารพิษ

พหุภาคีปราชญ์
ชาวบ้านอีสาน

ภูมิปัญญาไทย

ต่อยอดพัฒนาเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม / ภูมิปัญญา ถ่ายทอดให้เกษตรกรเพื่อทดแทนเคมี

การเปลี่ยนระบบการเกษตรทั้งหมด

ไปสู่

ระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง



4.บันได 3 ขั้น ของลัทธิการล่าอาณานิคมสมัยใหม่

กฎหมาย 11 ฉบับ

ระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน
ที่ขาดคุณธรรม

ขั้นที่1

ครอบงำ

ขั้นที่2

ควบคุม

ขั้นที่3

ยึดครอง

ยึดครองที่ดินเกษตร
อุตสาหกรรม
พื้นที่ด้านบริการ

การเลือกตั้ง และการซื้อเสียงเพื่อได้อำนาจ
บริหาร และนิติบัญญัติ เกือบได้ตุลาการไปแล้ว

ปลูกฝังอุดมการณ์ทุนนิยม โดยระบบการศึกษาที่ล้มเหลว
และการบริโภค ความทันสมัย การพัฒนา ประสิทธิภาพ

อุดมการณ์ทุนนิยม

ชุดความรู้

TECNOLOGY
Of POWER

การจัดระเบียบ
กับสรรพสิ่ง

กลไกทุนนิยม

ความหมายภายใต้
อุดมการณ์ทุนนิยม

ความเป็นสถาบัน

Private property
ระบบการศึกษา
commodity

ความรู้เชิง
ประจักษ์วิทยา

กระจายความรู้

Identity ของ
อุดมการณ์ทุนนิยม

อำนาจของความรู้

การยอมรับว่าจริง
REGIUME of TRUTH

สร้างอัตตาลักษณ์

เริ่มจากอุดมการณ์

การเมือง
เศรษฐกิจ
สังคม
ศาสนา
วัฒนธรรม
การศึกษา

เจตจำนงค์ของอุดมการณ์
“พอ” พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน

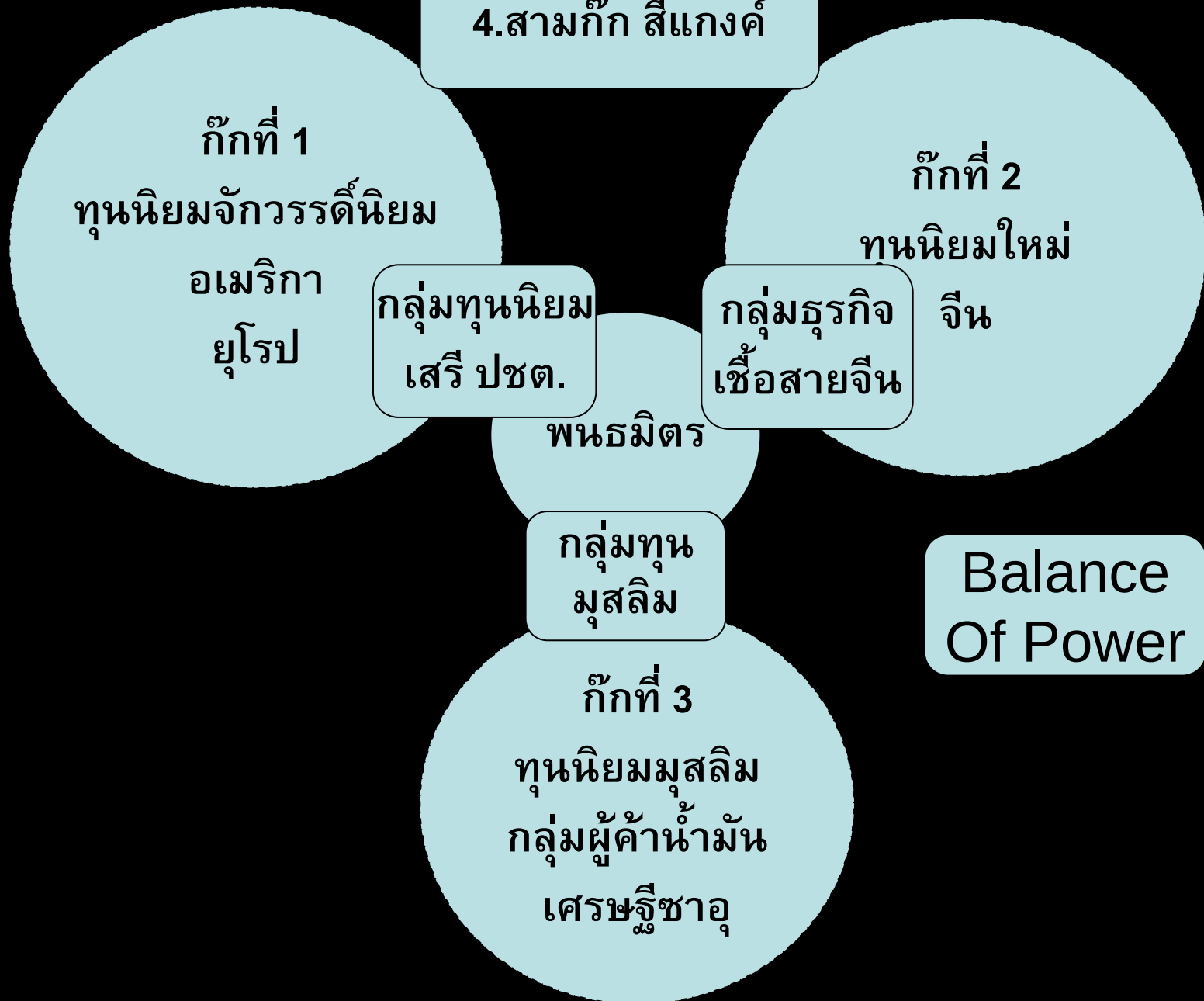
ภาคปฏิบัติการของวาทะกรรม

นำความรู้เท่าทัน กระจายสู่สังคม
สร้างความเป็นสถาบันใหม่

จัดระเบียบสรรพสิ่งใหม่

อัตตลักษณ์ทางสังคมให้เป็นไปตามเจตจำนงค์ของอุดมการณ์
ชีวิตมีความสุข เกิดความสมดุล พึ่งตนเองและพึ่งพากันเองได้
ในทุกระดับ

4.สามก๊ก สีแกงค์



๒๕๔๗

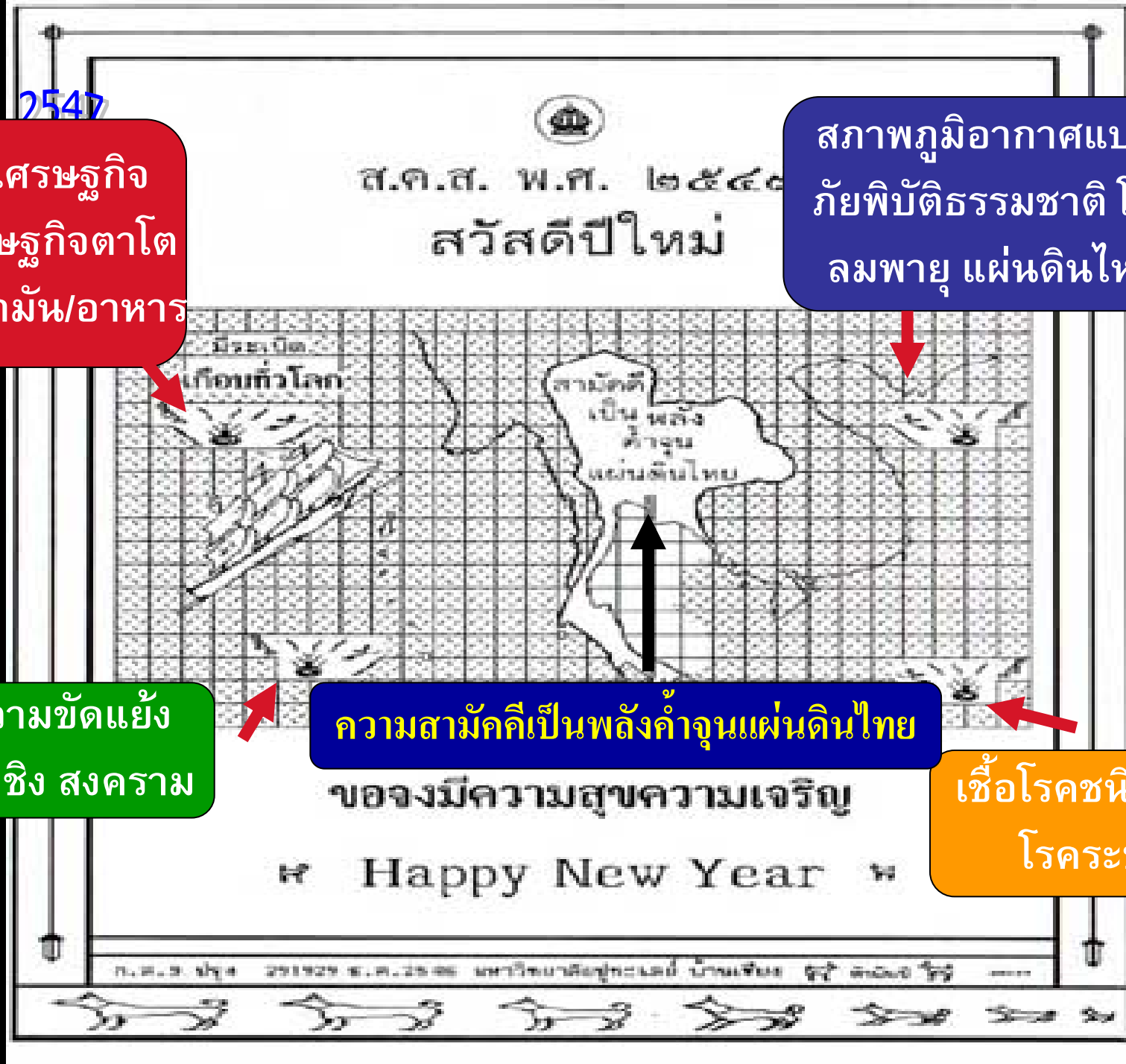
วิกฤตเศรษฐกิจ
จากเศรษฐกิจตาโต
วิกฤตน้ำมัน/อาหาร

สภาพภูมิอากาศแปรปรวน
ภัยพิบัติธรรมชาติ โลกร้อน
ลมพายุ แผ่นดินไหว ฯลฯ

ความขัดแย้ง
แย่งชิง สงคราม

ความสามัคคีเป็นพลังต้านภัยแผ่นดินไหว

เชื้อโรคชนิดใหม่ ๆ
โรคระบาด



5.จะเดินตามรอยเท้าพ่อได้อย่างไร



ทำงานหนักในชนบท



มีความใกล้ชิดกับประชาชน



จับต้องได้



เตรียมพร้อมฝึกปฏิบัติจริง

แปลงยางนา-ป่าไผ่ 20 ไร่ กลางวังสวนจิตรลดา เพื่อเป็นตัวอย่างการอนุรักษ์



5.ใครทำให้พระเจ้าอยู่หัวใช้สิ่งของและมีความเป็นอยู่ที่ ประหยัด เรียบง่าย

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
ทรงสอนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ให้รู้จัก การประหยัด การพึ่งตนเอง เช่น

- การซื้อจักรยาน ก็ต้องมีส่วนในการ
เก็บออม
- วิทยุรับ-ส่ง ก็ทรงทดลอง ซื้ออุปกรณ์
มาประดิษฐ์ ต่อเติมด้วยความประหยัด
เรียบง่าย



5.จากในวังสู่นอกวัง : จุดเริ่มต้นทรงงานเพื่อประชาชน

- สุขภาพอนามัย
สงเคราะห์ช่วยเหลือ

เสด็จ เยี่ยมเยียนราษฎร
ในภูมิภาคต่าง ๆ

โครงการพระราชดำริ

พัฒนาความเป็นอยู่และ
คุณภาพชีวิตของประชาชน

- เพื่อทราบปัญหา/ความต้องการ
ของประชาชน

- ทอดพระเนตรสภาพต่าง ๆ ด้วย
พระองค์เอง

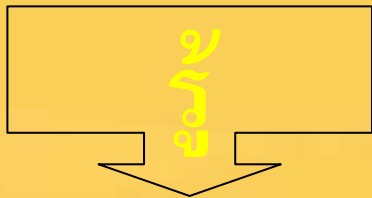
- หาทางช่วยเหลือประชาชน



5.เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท

“รู้”

การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดนั้น
จะต้องรู้เสียก่อน
รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด
รู้ถึงปัญหาและ
รู้ถึงวิธีการแก้ปัญห



เข้าใจ

“รัก”

เมื่อเรารู้ครบด้วย
กระบวนการแล้ว
จะต้องมีความรัก
ที่จะเข้าไปลงมือ
ปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้น ๆ



เข้าถึง

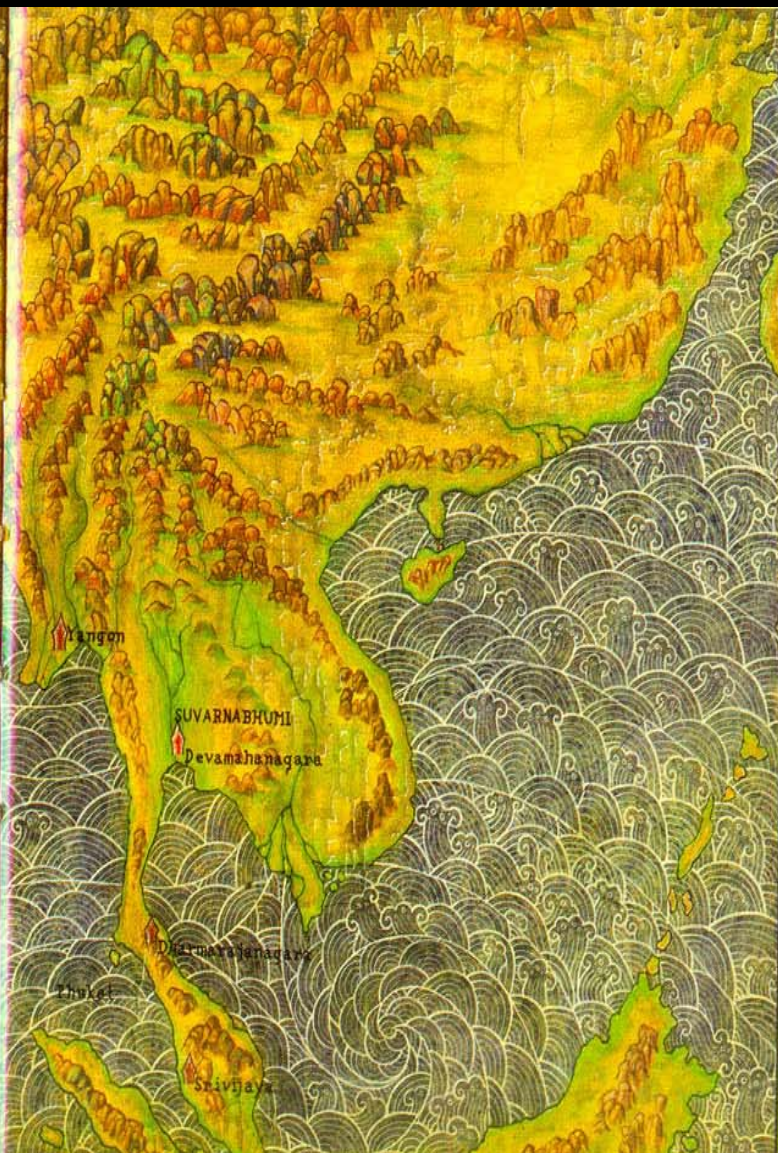
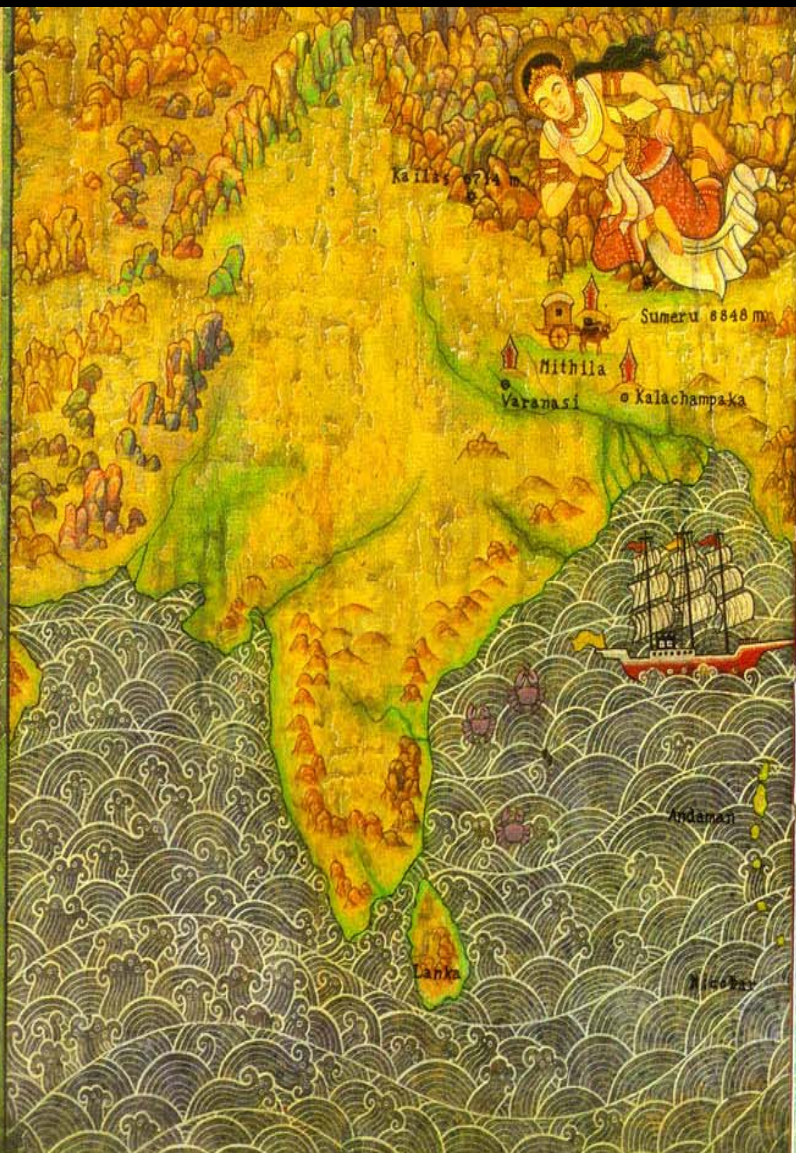
“สามัคคี”

การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น
ควรคำนึงเสมอว่า เรา
จะทำงานคนเดียวไม่ได้
ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจ
เป็นองค์กร เป็นหมู่คณะ
จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหา
ให้ลุกล่วงไปได้ด้วยดี



พัฒนา

ให้ทุกฝ่ายทำความเข้าใจ พยายามเข้าถึงประชาชน และร่วมกันพัฒนา...”





เชื่อว่าความเพียร “ควรทำแท้”
เรามีได้ทำความเพียรใหม่หาสมุทร
เราจักไม่ได้สมบัตินี้

“สิ่งที่มีได้คิดไว้จะมีก็ได้
สิ่งที่คิดไว้จะพินาศก็ได้”
“โศกะทั้งหลายทั้งหญิงก็ตามชาย
ก็ตาม มิได้สำเร็จเพราะ
ความคิดเท่านั้น”



เมืองอวิชชา



ปริศนาธรรม มะม่วง 2ต้น



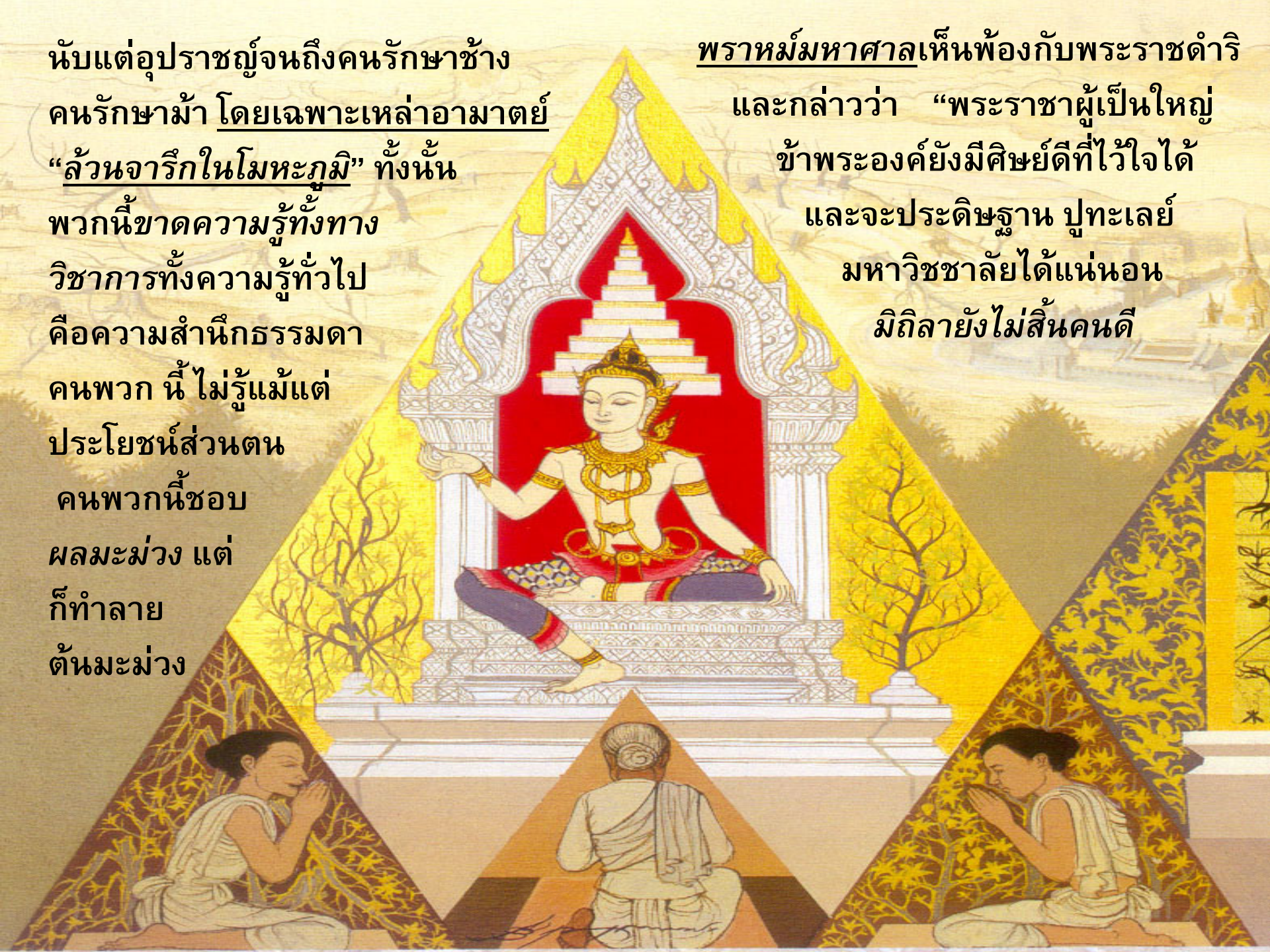


“Our country is rich. And strategic. So that if there is any struggle in the world, people want to get this country. And there’s always a struggle in the world. We still stand here. We stand here for the good of the whole world.”

“ประเทศของเราเป็นประเทศที่มั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์ และอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ หากมีการต่อสู้ แย่งชิงเกิดขึ้นในโลก ใคร ๆ ก็อยากได้ประเทศนี้ และโลกก็มักจะมีการต่อสู้แย่งชิงกันอยู่เสมอ ๆ (ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม) ประเทศของเราก็ยังคงยืนอยู่ที่นี่ จะยืนหยัดอยู่ที่นี่เพื่อประโยชน์ของคนทั้งโลก”

นับแต่อุปราชจนถึงคนรักษาช้าง
คนรักษาม้า โดยเฉพาะเหล่าอำมาตย์
“ล้วนจาริกในโมหะภูมิ” ทั้งนี้
พวกนี้ขาดความรู้ทั้งทาง
วิชาการทั้งความรู้ทั่วไป
คือความสำนึกธรรมดา
คนพวกนี้ ไม่รู้แม้แต่
ประโยชน์ส่วนตน
คนพวกนี้ชอบ
ผลมะม่วง แต่
ก็ทำลาย
ต้นมะม่วง

พราหมณ์มหาศาลเห็นพ้องกับพระราชดำริ
และกล่าวว่า “พระราชผู้เป็นใหญ่
ข้าพระองค์ยังมีศิษย์ดีที่ไวใจได้
และจะประดิษฐาน ปูตะเลย
มหาวิชชาลัยได้แน่นอน
มิถิลายังไม่สิ้นคนดี



วังดิน นวัตกรรม ที่เกิดจาก..พลังแห่งความศรัทธา
สถานที่ โพธิ์วิชชาลัย จ.สระแก้ว



5.สุดท้ายของของกระบวนการที่ก่อให้เกิด”โลกาภิวัตน์”

คือ “ต้นกำเนิดของโลกาภิวัตน์”

- โปธิวิชาลย์ กำเนิดขึ้นแล้ว บนเส้นทางแห่งความยั่งยืน บนพื้นฐานของ “จิตวิญญาณ” ที่มองว่ามนุษย์ คือ ส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ความสมดุลของมนุษย์ คือส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ความสมดุลของมนุษย์จึงสะท้อนความสมดุลของธรรมชาติ

“ธรรมชาติที่ไม่สมดุลทุกวันนี้ บ่งบอกถึงสภาวะที่ผิดปกติของมนุษย์นั่นเอง”

“การสร้างความยั่งยืน จึงไม่ใช่ที่เทคโนโลยี แต่ต้องเป็นการสร้างความ”พอ”ให้เกิดขึ้นที่ใจของมนุษย์

“ใจที่รู้จักพอเท่านั้นที่จะนำความยั่งยืนมาสู่มวลมนุษย์ได้”

5.โพธิวิชาลย์กำลังสร้าง”เรือแห่งวิชา ให้ผู้คนได้ เห็นเป็นแบบอย่างอีกครั้ง

โพธิวิชาลย์” เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อความพอเพียง
และความยั่งยืน

แปลว่า “สถานที่แห่งแสงสว่างที่จะสร้างพลังแห่งปัญญาอันยิ่งใหญ่”
ไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อมุ่งเน้นในการสร้าง “วิทยาการ”แต่มุ่งเน้นใน
การสร้าง “วิชา” ที่ประกอบด้วยทั้งคุณธรรมและความรู้ทำให้พ้นทุกข์
“วิชา”จึงหมายถึงแสงสว่างทางปัญญาที่ทำให้สามารถหลุดพ้นจาก
ความโง่(ความไม่รู้) และความหลง(โมหะภุมิ)

เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า “วิทยา”หรือ”วิชาการ” ที่ปราศจาก “ปัญญา”
และ”คุณธรรม” กำลังพาโลกนี้ไปสู่”โลกาวินาศ” ด้วยภัยพิบัติ 4
ประการ

5. ความล้มเหลวของการศึกษาไทย

ความล้มเหลวที่ปฏิเสธไม่ได้ของการศึกษาไทย

กว่า 50 ปี ที่ผ่านมา “การศึกษาแบบหมาหางด้วน”

ที่มีทั้งอาคาร มีห้องเรียน มีเทคโนโลยี ที่ทันสมัย

มีงบประมาณมหาศาล มีอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ

แต่กลับไปผลิต “ผู้ทำลาย” มากกว่า “ผู้สร้าง”

ผลิต คนที่ “อกตัญญู” ต่อบุพการี ทั้งพ่อ/แม่ ทั้งลูก

ไปรับใช้ทุน มากกว่าผลิต “คนกตัญญู” ที่รู้คุณแผ่นดิน

4.ตัวชี้วัดระบบการศึกษาที่ล้มเหลว

ติดตำรา

บ้ำมาตรฐาน

บ้ำวิทยาศาสตร์

บ้ำนิติศาสตร์

บ้ำเศรษฐศาสตร์

บ้ำเจ้าสัว

ผลาญเงินชาติ

ขาดจิตสำนึก
รักแผ่นดิน

มัวกันทั้งแผ่นดิน

เจริญวิทย์ เสน่หา

www: moac.go.th

Email: atsap_agr@yahoo.com